

**Commissie voor ZWO van de
Protestantse Gemeente te Geldrop-Mierlo
en
Stichting Samenwerking
Geldrop-Burkina Faso**

INFORMATIEBULLETIN 58

November 2016

Blijf ook op de hoogte via onze website:

www.geldrop-burkinafaso.nl

partners:

Voortgang van onze projecten in Burkina Faso.

In het vorige bulletin heb ik verteld dat wij een samenwerking zijn aangegaan met de organisatie "le Tisserin" als onze nieuwe vertegenwoordiger in Burkina Faso. Als gevolg van alle verwickelingen van het afgelopen jaar heeft het projectenwerk veel vertraging opgelopen. We streven er altijd naar om zo weinig mogelijk geld in kas te hebben. Door het ongewenste oponthoud hadden we nu echter (te) veel geld ter beschikking. Aan projectaanvragen hadden we echter geen gebrek. Zoals ik jullie de vorige keer al heb kunnen melden is onze samenwerking met de Wilde Ganzen tijdens deze moeizame periode een heel plezierige geweest. Zij hebben steeds positief met ons meegedacht en hebben nu onze nieuwe samenwerking van kracht is inmiddels drie projecten goedgekeurd en het geld is daarvoor overgemaakt naar Burkina. Er kan daardoor nu van start gegaan worden met drie projecten, te weten "druppelirrigatie in Fada", "opzetten van schapenfokkerijtjes voor gehandicapten in Kongoussi" en "een graanmolen voor vrouwen in Dira".

Het druppelirrigatie project wordt in dit bulletin uitgebreid besproken door Michiel Löffler. Ik zal hier wat uitgebreider ingaan op het schapenfok project.

Voor de gehandicapten in Kongoussi hebben we in 2009 al eens een soortgelijk project gesteund.

Zestig gehandicapten hebben toen elk twee ooien en één ram gekregen, waarmee ze zijn gaan fokken. Door de verkoop van de lammeren, verdienden ze geld en konden ze de voortgang en eventuele uitbreiding van het project bekostigen.

De doelstelling toen en nu was, op korte termijn het verhogen van de inkomsten van de groep gehandicapten in de strijd tegen armoede en honger.

Op langere termijn een bestendig beter inkomen genereren, waardoor ze met hun families economisch beter in staat zijn te overleven. Het werken en winst maken vergroot het gevoel van eigenwaarde.

Gehandicapte vrouwen zonder inkomsten hebben een dubbele handicap, zonder eigen inkomen maken ze geen kans om een gezin te starten. Ook deze keer gaat het weer om zestig gehandicapten in de regio Kongoussi

Het project moet goed worden voorbereid:

Er moet een beheerscomité worden ingesteld en alle zestig groepsleden moeten worden opgeleid in de techniek van het fokken. Zestig kleine schaapskooien moeten worden gebouwd en er moeten voeder- en drinkbakken worden aangeschaft. De dieren moeten worden gekocht en er moet veterinaire zorg worden geregeld

Het succes van het vorige project blijkt uit het feit dat 40% van het toen geïnvesteerde bedrag door ons werd verstrekt in de vorm van een lening. Die lening is al lang afbetaald.

Het terugbetaalde bedrag maakt deel uit van de investering in dit nieuwe project.

We hebben deze groep meerdere keren bezocht tijdens onze bezoeken aan Burkina. Ze vertellen met trots dat sommigen van de winst het schoolgeld betalen voor de kinderen, een ander kocht van de winst een os die hij verhuurde om het land te bewerken, anderen kochten er schapen bij.

Mooi om met eigen ogen te zien dat dit project niet alleen financieel winst geeft, maar hen ook een nog grotere winst aan eigenwaarde geeft. Ook zekerheid voor de toekomst voor zichzelf en hun kinderen. De gehandicapten van Kongoussi vormen een hechte gemeenschap die zeer zelfbewust is. Dat hebben we aan den lijve ondervonden toen wij hen in 2013 bezochten en door hen gekapitteld werden over vermeende "toezeggingen" die we niet waren nagekomen. Vandaar dat we nu ook extra gemotiveerd zijn om hen te helpen.

Piet Bakker

Druppelirrigatie Yanyema, landbouwcoöperatie Fada N’Gourma, Oost-Burkina Faso.

Als alles goed gaat is er over een tijdje het hele jaar door tuinbouw. Als alles goed gaat hebben over een tijdje alle 25 leden van de groupement Yanyema, inclusief de opgenomen weeskinderen het hele jaar werk en inkomen, hebben de bijbehorende families inkomenszekerheid, en is er zelfs plek voor nieuwe leden. Dat is dan te danken aan jullie, aan ons, aan de mensen, bedrijven, stichtingen die de afgelopen jaren gefinancierd hebben, bijgesprongen zijn. Maar vooral zal het te danken zijn aan de leden van groupement Yanyema zelf, aan de energie en volharding van hun voorzitter Lazare, aan de gedrevenheid en dynamiek van de leden om door te gaan, aan de veerkracht om na het vallen op te staan.

Toen ik voor de eerste keer in Burkina Faso kwam heette het nog Opper-Volta. Ik reisde er rond, zag vele (half)mislukte ontwikkelingsprojecten, en ik bedacht dat de grootste veranderingen in het westen nodig waren, en niet in Afrika zelf. Teruggekomen in Europa vertrok ik als jongere uit de stad naar het platteland en werd geitenboer. Jaren later kwam ik voor de tweede keer in Burkina Faso, dit keer samen met ZWO. Het land was veranderd: er waren stuwmeren, er was tuinbouw, op de markten werden groenten zoals wortelen, uien en sla verkocht. Op bezoek in Zimtanga, waar ZWO al langere tijd projecten had lopen, zag ik dat kleinschalige, evenwichtige en goed gerichte hulp, van mens tot mens, wel degelijk uitmaakt: minder ondervoeding, meer schoolgaande kinderen, meer meisjes in de klas. Op een dergelijke manier kon ik me wel voorstellen ook een project te begeleiden, en zo kwam ik in contact met de groupement Yanyema in Fada N’Gourma, in het oosten van het land: jongeren die vanuit de stad naar het platteland getrokken waren om daar met geiten een bestaan op te bouwen. Dat paste.

Dat is intussen ruim 15 jaar geleden. Ik zal de in deze 15 jaar opgetreden ‘pesten en plagen’ van haast Bijbelse omvang, te beginnen met het totale wegsterven van alle geiten en schapen nog voordat ik in aanraking kwam met het project, vervolgens de ziektes bij het (nieuwe) vee, de rupsen in de bomen, wegwaaiende daken, instortende putten, door uv-licht verpulverende leidingen, niet uitputtend behandelen. Wat in dit kader wél belangrijk is, is om te beseffen dat de werkende leden van de groupement, als er werk is en dat is er vaak niet, per maand 30 euro verdienen. Ofwel, het gezin van voorzitter Lazare (vrouw, man, drie kinderen waaronder één min of meer geadopteerd weeskind) moet gemiddeld van 30 euro per maand rondkomen. Ter vergelijking: een antibioticumkuur ter bestrijding van rotkreupel bij de geiten (twee keer voorgekomen) kost 300 euro, ofwel bijna een jaarinkomen, vergelijkbaar met 15.000 euro voor ons.

Een ander belangrijk gegeven is dat tegenslag vaak uit onverwachte hoek komt: natuurlijk is het bekend dat in de Sahel, naast de bodemonvruchtbaarheid, het gebrek aan water een grote rol speelt. De grootste problemen bij Yanyema werden echter niet veroorzaakt door een tekort, maar door een overschot aan water, allebei situaties overigens, die door de klimaatverandering vaker zullen voorkomen. Tot

2010 ging het redelijk bergop met de coöperatie: met Nederlandse en Franse hulp liepen er weer geiten, en er was akkerbouw. Daarnaast kon de coöperatie door hun gunstige ligging naast een stuwmeer, relatief eenvoudig (als je geld hebt, natuurlijk) met geïrrigeerde tuinbouw beginnen.

Na de aanschaf van een pomp en leidingen en na het volgen van de nodige cursussen tuinbouw en kompostbereiding, groeide de groupement uit tot een voorbeeldproject waar meermaals de minister van landbouw ter bemoediging op bezoek kwam. Tot in oktober 2010 door een enorme regenbui het meer buiten de oevers trad en het sleurende water de gebouwen vernietigde. De aanplanten waren verwoest, een groot deel van de geiten verdronken en de leden, waarvan de meesten niet zwemmen kunnen, getraumatiseerd: bij naburige

projecten waren ook mensen verdronken. Het einde van het project?

Dankzij het doorzettingsvermogen van de leden, plaatselijke solidariteit in de vorm van giften, en ons vermogen nieuw geld bij elkaar te zoeken, is de coöperatie opnieuw gestart, op een nieuwe plek, ver weg van het

verwoestende water.

Alles moest weer van de grond af opgebouwd (en gefinancierd) worden:

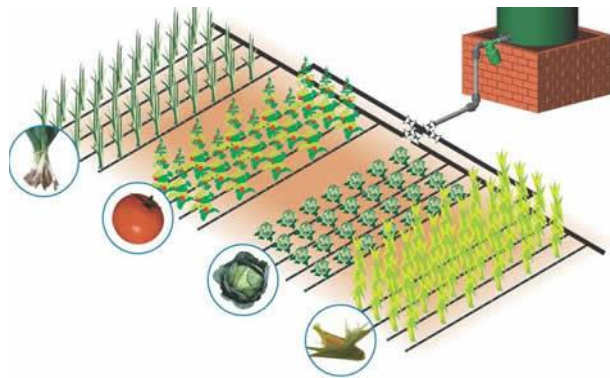
stallen, huizen, omheiningen, een put voor de dieren en voor een tuinbouwproject. Ook daar ging weer veel mis, zo spoelde tijdens de putgraafwerkzaamheden de put herhaaldelijk dicht door onverwachte regen in de normaal droge tijd.

Maar intussen is er een put, met veel water, er lopen geiten, er lopen kippen, er is een broedmachine, er zijn Moringa-bomen aangeplant en hagen van Jatropha, er zijn stallen, er zijn omheiningen.

Nu kan de volgende fase van start. Met hulp van ZWO, de Stichting Geldrop-Burkina Faso en de Wilde Ganzen is er genoeg geld bij elkaar gekomen om een aantal woonhuizen voor de leden te bouwen –de laatste keer dat ik in Fada N’Gourma was woonden de leden die er waren in de stallen die bedoeld waren voor de geiten- en, belangrijker, geld voor een water-zuinig irrigatieproject waarmee één hectare geïrrigeerde tuinbouw mogelijk wordt. Er gaat gewerkt worden met een lage druk druppel-irrigatie systeem, een systeem dat tot volwassenheid gebracht is door de Israëlische professor Pastinak van het ICRISAT, en waarbij met relatief simpele middelen het water direct op de plek druppelt waar het nodig is, aan de voet van de plant, waardoor veel minder water verdampt en er dus veel minder water nodig is. Het ministerie van landbouw staat in de startblokken om het systeem

aan te leggen, neemt een derde van de benodigde investeringen voor haar rekening (geld dat overigens van de EU afkomstig is), en begeleidt Yanyema bij de technische en praktische uitvoering. Op de put komt een in Burkina Faso ontwikkelde Volanta pomp (die dus ook ter plekke te repareren is), die zowel handmatig als met een door zonne-energie aangedreven motor bediend kan worden en die het water in een hoger geplaatst 5000liter vat pompt. Vandaaruit wordt het water via eerst grotere en dan steeds fijnere slangen over het land verdeeld, om uiteindelijk uit hele fijne slangetjes te druppelen, precies op de plek waar een plant staat of een zaadje is gezaaid.

De tuinbouwproducten zoals tomaten, paprika, aubergines, sla en boontjes, kunnen het hele jaar op de markt verkocht worden, de restjes gaan naar de kippen en de geiten, de geitenmest is voor de landbouw, de kippenmest voor de tuinbouw, de kippen lopen in de schaduw van de Moringa-bomen, en eten schadelijke insecten.

Als alles goed gaat wordt er zo het hele jaar door werk en inkomen gegenereerd voor alle leden, en kunnen er zelfs extra leden (er is een wachtlijst) toegelaten worden. Ook kan er geld gereserveerd worden waardoor het project minder afhankelijk wordt van onze hulp, want dat is natuurlijk het doel. Niet zo zeer voor onze zielenrust, in de westerse landen worden per slot ook bijna alle boeren gesubsidieerd, nee, de onafhankelijkheid van hulp is vooral voor het zelfrespect van de leden zelf belangrijk: bij één van de laatste ledenvergaderingen hebben ze het erover gehad, hebben de leden hun hoop uitgesproken dat als er het

hele jaar werk en inkomen zou zijn, er financiële reserves opgebouwd zouden kunnen worden. Opdat ze niet bij iedere tegenvaller om hulp en geld hoeven te vragen. Want het is belangrijk om daar stil bij te staan: het is veel gemakkelijker en geeft veel meer voldoening om geld of hulp te geven, dan om geld of hulp te vragen.

Michiel Löffler (geitenboer in Frankrijk)

Verdere informatie:

Prof Pastenak, druppel-irrigatie: <http://blogs.worldwatch.org/nourishingtheplanet/africa-market-garden-a-smarter-approach-to-agriculture/>

Druppel-irrigatie: <https://www.ideglobal.org/country/burkina-faso>

Volanta-pomp: <http://rural-water-supply.net/en/implementation/proprietary-handpumps/volanta>

Filmpje over Yanyema : <https://www.youtube.com/watch?v=6huzeF3Xqwc>

Markten

Afgelopen maand september hebben we met onze kraam met veel plezier op 2 markten gestaan, eerst op de Wereldmarkt in Nuenen en 'n zondag later op de Andere Mert in de mooie kasteeltuin in Geldrop.

Er waren veel landen vertegenwoordigd en we hebben met onze "concurrenten" van de organisaties welke werken voor o.a. Gambia, India, Indonesië en Guatemala op een leuke manier ervaringen uitgewisseld.

Beide markten hebben een niet-commercieel karakter, we betalen een klein bedrag aan kraamuur maar verder is de volledige opbrengst voor onze stichting.

We staan op zo'n markt met twee doelen, graag willen we onze ontwikkelingsprojecten in Burkina Faso onder de aandacht brengen en daarnaast hopen we spullen die in Burkina Faso, vaak door gehandicapten, zijn gemaakt te kunnen verkopen.

Het was prachtig nazomerweer, er was life muziek en de sfeer was gemoedelijk.

Men was erg geïnteresseerd, regelmatig hebben we over onze projecten mogen vertellen en we hebben veel (soms ook kritische) vragen beantwoord.

Op de hoek van onze verkooptafel hadden we een schaakspel opgesteld, het schaakbord en de doos waarin de schaakstukken worden bewaard zijn bekleed met geitenleer, de schaakstukken zijn van brons. Alles handwerk. Beide dagen trok dit schaakspel de aandacht. Een eerste voorbijganger merkte op dat de stukken niet goed stonden opgesteld, hij wilde dat graag even voor ons doen, even later kregen we commentaar dat de opstelling toch niet goed was, terwijl men hiermee bezig was kwam een andere voorbijganger helpen, schakers onder elkaar zeg maar. Even later een opa met zijn kleinzoon die opmerkte dat het schaakstuk dat bij ons een paard is in Burkina een eenhoorn is. Een ander kind bekeek het weer met andere ogen, hij vond de schaakstukken maar eng.

Het schaakspel is zowel in Nuenen als in Geldrop aanleiding geweest tot veel gesprekken.

Behalve dat we veel over onze activiteiten hebben kunnen vertellen hebben we ook veel verkocht.

Met de opbrengst kunnen we een aantal mensen in Burkina weer aan het werk zetten; bronzen beeldjes gieten, sieraden maken en kerstgroepjes van speksteen enz..

Als u het dit jaar hebt gemist moet u volgend jaar zeker even komen kijken, wij staan er dan ook weer met onze verhalen en met de nieuwe spullen uit Burkina Faso enmet het schaakspel !

Het verkoopteam: Ans, Lucy, Marjon en Nolly (met dank aan Arend die ons dit jaar in Geldrop heeft geassisteerd).

Nolly Foliant

Transport 2016

Met de samenwerking met Le Tisserin in Burkina Faso hebben we ook weer de mogelijkheid om gereedschap, naaimachines en andere goederen op te sturen. Dat was ook wel nodig want het magazijn bij Gered Gereedschap stond al behoorlijk vol. Van een middelbare technische school hadden we ruim 40 computers, diverse beamers en een zaagmachine gekregen. Via Henk Schalen kregen we een kist met 80 door PSV afgekeurde voetballen en van de ambulancedienst een aantal grote dozen met verbandmiddelen. Daarnaast kregen we de vraag om medische apparatuur voor een geboortekliniek in Ouagadougou mee te nemen. het betrof o.a. een echo-apparaat. Voor het transport hebben we samengewerkt met de stichting Télé-Vie-Deo, die ruimte in een container beschikbaar stelde.

Op 10 augustus hebben we de container in Dirksland geladen. Het waren in totaal 138 colli met een gewicht variërend van 1 kg tot 300 kg. Begin september is deze in Antwerpen op het schip gezet en is inmiddels in Ouagadougou aangekomen. Een dezer dagen zullen de douaneformaliteiten worden afgerond en dan kan het uitladen en verdelen beginnen. We hebben gevraagd hiervan foto's te maken zodat we deze in een volgend bulletin kunnen afdrukken.

Arend Bolt

Parrainage

De deelnemers met kinderen op de scholen in Kourpelé en Ouaga hebben intussen bericht gekregen over de schoolresultaten van het afgelopen seizoen en over eventuele andere ontwikkelingen.

Enkele kinderen van Nong Taaba A en B blijken de school verlaten te hebben. We wachten op een lijst met nieuwe kinderen.

We wachten ook nog steeds op de jaarlijkse informatie van de middelbare school van Zimtanga. De communicatie verloopt ditmaal nogal traag maar we hopen dat het nu snel komt zodat we alle

deelnemers volledig kunnen inlichten. We weten wel dat enkele leerlingen de school moesten verlaten omdat ze tweemaal zijn blijven zitten.

We zijn het project ooit gestart met en op verzoek van de basisschool van Kourpelé. Daarvan zijn diverse leerlingen al doorgestroomd naar het voortgezet onderwijs maar via de basisschool blijven we ze volgen en ondersteunen. Fijn dat op die manier programma gewoon doorloopt. Van Kourpelé hebben we ook weer een lijst gekregen van kinderen die dringend steun nodig hebben. Nieuwe aanmeldingen zullen we daarom aan leerlingen van deze school koppelen.

De bijdragen voor de inmiddels 114 kinderen zijn voor het begin van het nieuwe schooljaar overgemaakt naar Burkina.

Nieuwe aanmeldingen natuurlijk welkom of, liever gezegd, dringend nodig!. Voor € 40 per jaar met een toezegging dit een aantal jaren te doen koppelen we u aan een kind. Eenmalige bijdragen gaan in een fonds waaruit betaald wordt als een deelnemer wegvalt terwijl het kind nog op school zit.

Rekening NL77RABO 0159 7399 18 t.n.v. St. Burkina Faso o.v.v. "parrainage".

Voor aanmelding of meer informatie: marius@vanbrugge.net

Marius van Brugge